

HAKİKATİN İZİNDE

Konuşmalar, Okur Mektupları, Söyleşiler, Edebiyat Yazıları

Thomas Bernhard 9 Şubat 1931'de Hollanda'nın Heerlen kentinde Avusturyalı bir ailenin çocuğu olarak doğdu. Annesi yazar Johannes Freumbichler'in kızıdır. Bernhard, Viyana ve Seekirchen'de annesinin ailesinin yanında büyüdü. 1943 sonbaharından 1944 sonbaharına dek Salzburg'da yatılı bir okulda okudu. 1945 yazında Salzburg'daki Johanneum'a başladı. 1946 sonunda bütün aile Salzburg'a taşındı. 1947'de lise öğrenimine ara vererek bir bakkalın yanında çıraklık yaptı. 1948'de zatülcenp, 1949 ilkbaharında ağır bir akciğer rahatsızlığı geçirdi. 1949 Şubatı'nda büyükbabasını, 1950'de annesini yitirdi. 1951 yılına kadar Grafenhof'taki sanatoryumda kaldı, orada ilk yazarlık denemelerini gerçekleştirdi. 1952-1957 yılları arasında Salzburg Mozarteum Akademisi'nde müzik ve oyunculuk öğrenimi gördü; Artaud ve Brecht üzerine hazırladığı benzersiz bitirme çalışması büyük bir yankı uyandırdı. 1957'den başlayarak serbest yazarlık yaptı, uzun süreli olarak yurtdışında kaldı. 1965'te Ohlsdorf'ta (Yukarı Avusturya'da) bir çiftlikte yaşama-ya başladı. Seksenli yıllarda Viyana'da da yaşadı. 12 Şubat 1989'da Gmunden'de (Yukarı Avusturya'da) öldü.

Kitaplık dergisinin Mayıs-Haziran 2001 tarihli 47. sayısında “vesikalık konuğu” olan Thomas Bernhard ile Kurt Hofmann'ın yaptığı bir dizi söyleşiden oluşan *Thomas Bernhard'la Konuşmalar* adlı kitap YKY tarafından 2000 yılında yayımlandı.

Türkçede başlıca yapıtları: *Wittgenstein'in Yeğeni*, Metis, 1989; *Kahramanlar Alanı*, Can, 1992; *Neden - Bir Değini*, Sel, 2015; *Kiler - Bir Kaçış*, Sel, 2015; *Nefes - Bir Karar*, Sel, 2016; *Soğuk - Bir Soyutlama*, Sel, 2016; *Çocuk*, Sel, 2016; *Tiyatrocu*, Mitos Boyut, 1999; *Odun Kesmek*, YKY, 1999; *Bitik Adam*, YKY, 2000; *Eski Ustalar*, YKY, 2002; *Ses Taklitçisi*, YKY, 2003; *Yok Etme*, YKY, 2005; *Don*, YKY, 2006; *Beton*, YKY, 2007; *Yürümek • Evet*, YKY, 2009; *Düzelti*, YKY, 2011; *Amras • Watten*, YKY, 2013; *Kireç Ocağı*, YKY, 2015.

M. Sami Türk 1986 İstanbul doğumlu. 2008 yılında Marmara Üniversitesi Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun oldu. İstanbul Üniversitesi'nin aynı bölümünde yüksek lisans yaptı. 2011 yılından beri Sakarya Üniversitesi Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde okutmanlık yapmaktadır. Thomas Mann, ETA Hoffmann ve Arthur Schnitzler'den çevirileri yayımlandı.

*Thomas Bernhard'ın
YKY'deki kitapları*

- Odun Kesmek (1999)
Bitik Adam (2000)
Eski Ustalar (2002)
Ses Taklitçisi (2003)
Yok Etme (2005)
Don (2006)
Beton (2007)
Yürümek • Evet (2009)
Ödüllerim (2010)
Düzelti (2011)
Amras • Watten (2013)
Goethe Öleyazıyor (2013)
Ungenach (2014)
Kireç Ocağı (2015)
Ucuzayiyenler (2017)
Hakikatin İzinde (2017)

THOMAS BERNHARD

Hakîtatın İzinde

Konuşmalar, Okur Mektupları,
Söyleşiler, Edebiyat Yazıları

Çeviren
M. Sami Türk

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 4992
Edebiyat - 1430

Hakikatin İzinde - Konuşmalar, Okur Mektupları, Söyleşiler, Edebiyat Yazıları
Thomas Bernhard

Özgün adı: *Der Wahrheit auf der Spur*
Almanca aslından çeviren: **M. Sami Türk**

Kitap editörü: **Fahri Güllüoğlu**
Düzeltili: **Korkut Tankuter**

Kapak tasarımı: **Nahide Dikel**
Sayfa tasarımı: **Mehmet Ulusel**
Grafik uygulama: **Akgül Yıldız**

Baskı: Bilnet Matbaacılık ve Yayıncılık A.Ş.
Dudullu Organize San. Bölgesi 1. Cad. No: 16 Ümraniye-İstanbul
Tel: 444 44 03 • Fax: (0216) 365 99 07-08 • www.bilnet.net.tr
Sertifika No: 31345

Çeviriye temel alınan baskı: Suhrkamp Taschenbuch Verlag, 2012
1. baskı: İstanbul, Kasım 2017
ISBN 978-975-08-4118-7

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2014
Sertifika No: 12334

© Suhrkamp Verlag Berlin 2012
All rights reserved by and controlled through Suhrkamp Verlag Berlin.

Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 161 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0212) 252 47 00 Faks: (0212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: <http://alisveris.yapikredi.com.tr>

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir.

İçindekiler

- Jean-Arthur Rimbaud 100. Yaş Günü Anısına • 9
Josef Weinheber'in Eserleri • 18
Siyah Güneşler ve Şen Mizaçlar Hakkında • 20
Salzburg: Kokoschka ve Manzü • 22
Salzburg Bir Oyun Bekliyor • 24
Genç Yazarlara • 26
Şairler Georg Trakl Hakkında Konuşuyor • 29
Genç Dimaçlar • 30
Tonhof Tiyatrosu • 31
İki Tokat Yeter mi? • 32
Berraklıkla Birlikte Soğuk da Artar • 33
Siyasi Sabah Ayini • 36
Ölümsüzlük İmkânsızdır • 41
Geçmiş Araştırılmamış • 47
Bir sonraki kitabım... • 58
Saygıdeğer Bakan, saygıdeğer konuklar... • 59
Hakikatin ve Ölümün İzinde • 60
Avusturya'da Hiçbir Şey Değişmedi • 66
Asla Hiçbir Şeyle İşini Bitirmemek • 68
Grand Hotel Imperial Dubrovnik • 70
Bernhard Kaut'a Telgraf Çeker • 72
Lizbon'dan bakınca... • 74
Dün Augsburg'da: Bernhard AZ'yi ziyaret etti
"Lech Nehri Lağımı"nın Tartışmalı Yazarı Kendini Sorguya
Çektiriyor • 75

- Thomas Bernhard: “Festival oyunlarına ihtiyacım yok” • 78
 “Kremřantiden Ortaya Bir Şey ıkamaz” • 80
 Bernhard Minetti • 90
 Thomas Bernhard Konuşuyor • 92
 Günümüzde Yazarlık • 94
 “Yıkıcı, Korkunç Bir Herif” • 95
 Thomas Bernhard’ın Lizbon Tecrübeleri • 98
 Günaydın Salzburg • 99
Tiyatro artık eskisi gibi değil mi? Kıtılığa Dair Makale • 109
Bremen Edebiyat Ödülü Sahipleri Üç Soruya Cevap Verdiler • 113
 Saygıdeğer konuklar... • 114
 cadı avına dair svabya... • 115
1977 Avusturya Milli Bayramı Vesilesiyle • 116
 Hepsi Aslında Őaka • 118
 Bořluęu Cümlelerle Dolduruyorum • 128
Saygıdeğer Annelere Lucan-Stood Hanımefendi... • 131
 Orman Büyük, Karanlık da • 133
Thomas Bernhard: *Zeit* Gazetesine Mektup • 144
 Sevgili *Zeit* gazetesi... • 146
 Saygıdeğer Başkan Bey... • 148
Sahne iplerinin grandükü sevgili Peymann... • 149
 Ayrılmama Dair • 150
 Kāğıt Üzerinde Birini Öldürebilirim • 152
 Saygıdeğer Herr Ruiss... • 166
 Emekli Salon Sosyalisti • 169
 Saygıdeğer Herr Ruiss... • 173
 Tumturak • 174
Çevremde yaşayan ve adlarıyla sanlarıyla tanıdığım
 Avusturya Sosyalist Partisi mensupları... • 175
 Paranoya mı? • 176

- Ben ve çalışmalarım... • 178
- Zırhlarını havalandırdılar mı bütün insanlar birer canavardır • 179
- Zaten Herkesi Karşıma Almışım • 185
- Yasak • 187
- Bernhard'ın Adli Hitabeti • 188
- Ben skandal bir yazar değilim • 192
- Daha yurtdışından yeni dönmüşken... • 194
- Vranitzky. Bir Karşılık • 195
- Cevap • 198
- “Bir Şeref Mezarından Öbürüne” • 199
- Saygıdeğer Dr. Temnitschka... • 201
- Avusturya'daki profesör enflasyonunun bastırılmasına katkı... • 202
- Sohbet etmek isteyen kişilerden şüphelenirim • 203
- Sevgili Claus Peymann... • 219
- Bir Felaketten Öbürüne • 220
- ... fakat sadece bas solisti olarak • 230
- Bernhard Europalia'ya Karşı • 233
- Saygıdeğer Federal Bakan... • 235
- Benim Mutlu Avusturyam • 237
- Tramvay Mücevherdir • 243

Ekler

- Notlar • 281

Jean-Arthur Rimbaud 100. Yaş Günü Anısına

Saygıdeğer dinleyiciler,

Derler ki şairleri ancak öldüklerinde, mezar taşı veya ıslak toprak yığını onlarla bizim aramızda o kesin ayrılışı meydana getirdiğinde, lirik şiirlerin yaratıcısı aciz ve sefalet içinde boğulduğunda, aşağılık zihinlerin anma nutuklarındaki o güzel ve utanç verici tabirle söylendiği gibi, şair, ruhunu teslim ettiğinde anarız. O zaman, tanrının izniyle, adres rehberinin sayfalarını karıştırmaya başlayan kamulaştırılmış bir kalem zaten bulunur ve şairden sonraki nesillerin eserleri gidecekleri yolu tutturur. Çelenk vardır, “çelenkçik” vardır; meyhane ile bakanlık arasında eğlenceli bir hareketlilik gelişir, bu gelişim ya şairin edimi tekrar ortadan kaybolana veya birilerinin onun eserlerini yayımlamaya karar vermesine dek sürer. Kutlamalar ve bir debdebe olur, ölünün vazifesi keşfedilir, zorla gün yüzüne çıkarılır –şairi resmen “tertiplerler”– bunu da sırf, nihayetinde ekmek kapıları olan can sıkıntılarını geçirmek için yaparlar. Zaten (bizde!) öyle değil midir; anılan, şair yerine, selamlamayı yapan kültür bakanlığındaki beyefendi, şiirleri düzenleyen beyefendi, aktör ve şiirleri okuyan kişi olmaz mı? Bu kadar yapmacık, yakıştırma bir kültürü, ortaya utançtan başka şey çıkaramayan bu kadar sanat piyasası gevezeliğini duysa Hölderlin veya Georg Trakl gibilerin mezarlarında kemikleri sızlamaz mı!

Meselemiz Jean-Arthur Rimbaud'yu hatırlatmak. Tanrıya şükür, Rimbaud Fransız'dı! Öyleyse şair sözünün gücüne ve ihtişamına inanalım, zihnin süregiden yaşamına, her asrın ancak bir veya iki tanesini meydana getirdiği unsurlardan yapılma birkaç büyük adamın sayfaları arasında ortaya çıkan resimlerin (ölü resimlerinin ve hayallerin) tahrip edilemezliğine inanalım. Kendimizi kandırma-yalım; muazzam, heyecan veren, katıp katıştıran ve sakinleştiren kalıcı şeyler, kuzukulağı gibi çayırdaki bitmezler! İnsanın derinlere